

2 CENTESIMI

Predsjednik za Monarhiju
časna 4 K za 3 riječeca.
Pojedini broj 2 cent.

Abbonamento per la
Monarchia: Corone 4
per 3 mesi. Un singolo
numero 2 cent.

Abbonamento für die
Monarchie vierjährig
4 K, einzelne Nummer
2 Heller.

Izlaži svaki dan esim nedjelje i svakih
u 11 uga prije podne.

Ecco ogni giorno eseguito le domeniche e festa alle 11 ant.

Erscheint täglich außer an Sonn- und
Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

Za uvrstjanja objava u
„Malom oglasilištu“ plase
se za svaku red 2 paru.
Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'avviso
nel Notiziario d'affari
si paga per ogni parola
2 cent. Tassa minima
30 centesimi.

Jeden Werl im „Kleinen
Anzeiger“ kostet 2 h.
Die niedrigste Taxe 30 h.

Uprava i uredništvo — Administrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr. prije J. Krmpotić i dr., PULA — Via Giulia br. 1.

ŠUMSKO PITANJE.

U zadnjem zasjedanju zemaljskoga sabora u Kopru, bila je na dnevnom redu i točka o »zakladi za pošumljenje Krasa u Istri«. Hvalevrijedno je što se tako i uvjetno odlučilo, da se ta ustanova protegne na cijelu Istru. Do sada je radila u tom poslu komisija za pošumljenje Krasa. Imala je doista priličan djelokrug. Kakvim uspjehom je to išlo i idu može se uvjeriti, koji je te krajeve proputoval. Učinilo je da bi se šaku soli u more bacilo. Bit će uzrok i taj, što je možda premalo subvencije, ali nemar je glavni razlog. Evo godine 1904. ostalo je u zakladi 11.986 kruna i 22 hel. kao suficit a tako skoro ide redom svake godine, a Kras je skoro gol, a Istra ima skoro površine neplodno. A to je skoro sve hrvatska ili slovenska zemlja. Tu treba da se i naši ljudi uhvate posla. Suma bit će od neizmjerne koristi za Istru, a osobito za naš radni narod. To pitanje moramo imati uvijek na dnevnom redu uz amerikanskou i živinogovješt.

Cujno koristi od šuma:

a) Šume razbijaju žestinu vjetrova. Gdje je šuma tu vjetar ne odnosi zemlje. Zimi studeni vjetar ne uništava usjeve.

b) Šume blažu toplostu zraka. Da je posuđu u Istri šume ne bi osjećali one silne žuge ljeti, kao što to biva.

c) Šume zgušćavaju i umnožavaju vodenu prvu zraku i time u svojoj okolini davaju dostatno kiše. Da je više šume u Istri ne bi trebalo da ljudi ljeti iz kaljuža vodu, rabe za piće i za kuhanje. Onda ne bi ni stetne bile potrebne, niti bi općine toliko trošile za vrtanje zemlje, a da se nađe voda, a vlasta ne bi parobrodima i željeznicom dovažala pitku vodu.

d) Šume priječe oluje i tuču (grād) i privlače munjevinu. Ima krajeva, gdje svjet nije ni znao, što je tuča, dok su obližnje gore bile gustom šumom obrasle; a otakd Šume isječu, stradaju one okoline često od tuče.

e) Šume priječe poplave. Ako je zemlja šumom obrasla, teći će voda polaganje, jer je ustavljuju stabla, žile, granje, škarje, makovina, trava i lišće, a tim priječe da se ne skupi u bijesne bujice. Sva ovako ustanovljena kišnica probija malo po malu u zemlju.

f) Šume čiste zrak. Šuma je stroj (makina) za čišćenje zraka. U Šumi je najčistiji i najzdraviji zrak.

g) Uzmemo li sad još na um, koliku nam korist daje Šuma svojim drvjem, kad je razborito slijedeće, da se Šuma ne satre, onda ćemo vidjeti, kolika je ona blagodat Božja, koliko grijesni i Bogu i ljudima tko je nesmisleno uništio i tko pušta, da su istarske gori i visoravni gole.

i) Da je u Istri više Šuma ne bi trebalo, da naš radni narod ide u Ameriku, dosta zarade i plaće imao bi i kod kuće.

Inačajući silnu korist Šume i vidju gole krajeve naše krasne Istre, čovjek se pita, čija je to krivnja, a da okolo nas straši krš u visine, s udahom rekući ba no prvi mah, »naš narod ne želi si blagostanja, mi smo natražnjaci. Tomu, ali nije tako. Pogledajte privatni posjed. S malom iznimkom svadje lijepo izgleda. Tu vino-

grad, tamo sjenokoša, dalje gajić, šumica, pašnjak, pak polja. Čije je pak to golo? Općinsko! Roba di comun, roba di nesun, reče Talijanac. Eto, za svoje privatne dobro se skrbimo, ali za opće ne mamo volje a možda ni jasnoga smisla. Tu treba, da zasučemo rukave, ali svi. Pokrajina i vlada i općine morale bi se složili, a da podignu blagostanje naroda u Istri. Prva i druga pokazale su bar volju, da se nešto učini. Općine su u tom pasivne. Glavnu riječ baš bi morale one imati. Nemar njihov bio je dapaće takav, da su ljudi u nekim općinama došli u konflikt sa čimbenicima komisije, da je moralno i oruživo posredovati.

Kako bi se stvar uredila? Evo, ovako: Svaki kotar imao bi (ili već ima) svoj rasadnik. Tu bi bilo, i: borova, jela, o-morika (smreka), ariza, bukava, hrastova (više vrsti), javora, bagrena (akacija) i drugih stabala, koja u Istri uspijevaju.

Nadzor nad tim imala bi c. k. kotar, oblast, šumski odjel. Svake godine, dok bi bila potreba učinio bi se sa svakom pojedinom općinom komisionalni izvještaj, koji bi za pojedinu općinu odredio, gdje i što ima saditi. Komisije bi sastavljali: c. k. kotarski šumar, jedan član zastupstva i općinski šumski lugar.

Izvještaj bi se do konca septembra postrošio u c. k. kot. oblasti. Ista bi oblast izvještaj potvrdila ili ne, te bi rješenje javili općini, koja, ako bi sašla, da joj se krivo čini prizvala na višu šumsku oblast, koja je u Trstu. Rješenje bi se moralno svakako brzo riješiti. Troškove za sve snabdebi, kako i do sada, država i pokrajina; općine bi morale paku na ruku poći. Do potrebe dati na svojem zemljistu i komad zemlje za rasadnik, nadzorno osoblje kod sedenja, uvrstiti u proračun i neki iznos u tu svrhu. Jedna porezna općina u Istri, ustupila je tri čestice za rasadnike (tri su), dava nadzorno osoblje i uvrstava 200 K u proračun. Zato u toj općini pošumljenje ide lijepo. Običajni povodnji izčeznuli su, jer su naokolo već šumice. Steta samo što crnogorci sade i ponajviše bor. Gospoda rabe njemački aljski sistem. Imademo i zemlju i klimu i za bijelogorici. Bor i akacija neka dođu tamo, gdje ne bi drugo uspijevalo. Ugleđali se i drugi u taj hvalevrijedni prijatelje Družbe naijužduje pozivlje.

Nikolin povjerenik i član Sokola. Pristojba vrieme radila židovska štampa o Srbiji. za svaki dar od 20 para ima se predati Sve je vješala na veliko zvono, trubila je o urotama, o komplotima, o krvoproljeću, i to ga znalo što još, a to je znalo, da u Srbiji nije baš tako, nego naprotiv da je Srbija mnogim tru u oku i da su to sve puste želje izvjesnih. Naša je štampa to dobro znala i nije tome podavala tolike važnosti.

To se događa sada sa Crnom Gorom, nego na žalost moramo konstatirati da si je jedan dobar dio stampe preuzeo odioznu ulogu napadati na nju i ne stediti niti si jedu glavu Knjaza-Gospodara. Svaki pravi rodoljub mora želiti da čim prije prestane to neumjestna štetna hajka na Crnu Goru i da se odnoša između dviju slobodnih srpskih država što bolje približe.

Žrtve mora.

Svake godine potop se u moru oko 200 ladj. S ladjama progutaju bezkrajne morske dubine do 12.000 ljudi i robe u približnoj vrijednosti od 440 mil. kruna.

Vinski proizvodi u Primorju.

U Primorju proizvode se 1.700.000 hekt. vina. Od toga odpada na trčansku okolicu 1.000 hektolitara, na Istru 800.000 hekt., a na Goričku i Gradičku 300.000 hekt. Prema tome se ove godine proizvelo za jednu trećinu više vina, nego li janjske.

PARTE ITALIANA.

NOTIZIE.

Locali.

Una condanna.

Ieri si tenne al locale Giudizio una pertrattazione penale ad istanza del capitano di marina Bud. Stipanović contro il commerciante Giorgio Benussi. Il processo terminò colla condanna del Benussi. A domani i particolari.

Il caso Froglia.

Il caso Froglia è noto. Un tale Tonich conduttore del tram lo urtò col carrozzone si da causargli delle rilevanti lesioni. Ora certa stampa disse del Froglia che egli è sordo ciò che il Frogli rettificò e disse che sarà forse stato cieco il

Dne 30. XI. vjenčao se u Volpiji Kaštel vrli rodoljub i družbin učitelj Livadama g. Ivan Nežić s dražesnom gospodicom Milicom Leščan.

Naše sređene čestitke sretnom mladom paru!

Prigodom vjenčanja g. Ivana Nežića s dražesnom pospodicom Milicom Leščan u Volpiji (Kaštel) kraj Buja, sabralo se na Družbu sv. Ćirila i Metoda 40 K.

Ugleđali se i drugi u taj hvalevrijedni prijatelje.

Crna Gora.

»Dubrovnik« organ srpske stranke u Dalmaciji donaša u svojem broju od 30. tek. mј. uvodni članak u Crnoj Gori, te se ozbiljnim tonom, ne kudeći a i ne hvaleći previše nikoga, bavi o susjednoj nam kneževini. Konstatira kako je u svoje

Prosvjed
gospodarske stranke
proti občinskim izborima u Puli.

(Nastavak.)

Oni činovnici ratne mornarice pak, koji su bili za vrieme sastavljanja izbornih listina ukrcani, te prema tomu u vreme nekih porez platili nisu, nisu iz tog uzroka u izborne listine uvršteni.

Postupalo se je dakle bez obzira na netočnost izbornih listina po § 1. izbornog propisa prema ukrcanim i prema onim činovnicima, koji su boravili na kopnu.

Naknadno samovoljno tumačenje za kona u tomu smislu, da činovnici ratne mornarice, koji su u izbornim listinama uvršteni i kojima se pravo glasa po prije spomenutom stožernom načelu končanom

zaključku izbornih listina, nemože da oduzme, nemaju više pravo glasa, jer su u zadnje vrieme ukrcani, nije opravdano već stoga, što u takovom slučaju obično isto toliko činovnika bude iskrcano na kopno, koji nisu uvrsteni u izborne listine, jer su bili prije ukrcani. Da se to prvo dozvoli, moralno bi se onim naknadno iskrčenim činovnicima u zaključne izborne listine nije dopušteno, to se ne smije ovim naknadno ukrcanim, u izborne listine uvrštenim činovnicima oduzeti pravo glasa.

Tumačenje, kao da ovi činovnici po § 1., 2. izbornog propisa, nemaju pravo glasa, jer pripadaju jednom vojničkom odjelu, nije pravo, jer se ta točka izbornog propisa tiče samo izbornika s osobinom primov glasa po § 14., a ne činovnika ratne mornarice, koji glasuju na temelju uplaćenog poreza po § 1. izbornog propisa.

(Sljedi.)

VIESTI.

Mjestne.

Mikulaševa večer.

U subotu dne 7. tek. mј. na 8 sati u večer nek vas svih živih i zdravih nadje veliki svetac Nikola u Narodnom Domu. Pun iskustva častni će vam starci mnogo ljepe i poučne propovijedati a kao po običaju bit će sv. Nikola dobre volte te će te se i nasmijati.

Darovi namijenjeni za Mikulašovo prijatelj će u subotu čisto poslje podne jedan

OMNIBUS

Jeden Werl im „Kleinen Anzeiger“ kostet 2 h.
Die niedrigste Taxe 30 h.

Toncich, e constatò pure che stesso Toncich fu sospeso dal servizio.

Ora si trovò qualcuno che credette di fare chi sa quale grande opera e scrisse una specie di rettifica che fece firmare dal Toncich quale dice:

«Non è vero che io fui sospeso dal servizio da parte della direzione della Tramvia.

Non è vero che io era cieco quel giorno, in cui il pilota Frogia è venuto sul binario della tramvia, e fu atterrato dalla vettura da me guidata.

Non è vero ch'io abbia chiesto perdono al Proglia.

Non è vero che io sia quel tale Toncich che a suo tempo fece tanto parlare di sé coi suoi discorsi politici all' Apollo».

Giuseppe Toncich.

Questa rettifica viene smentita dalla seguente

Dichiarazione:

La mattina del giorno dopo del fatto alle 11 ant. venne da me Giuseppe Toncich a scogliarmi che gli perdonò che lo hanno sospeso dal servizio; mi promise pure una ricompensa. Io non gli diedi alcuna risposta evasiva. Il Toncich tornò all'indomani, vestito in borghese, e nuovamente mi scongiurò di perdonargli, venne e mi disse che, se io gli firma una carta di perdonio, forse il signor direttore lo prenderà al servizio, com'esso direttore — a suo modo di dire — si avrebbe espresso. Io allora mosso da pietà firmai la carta, ma se avressi preveduto queste sue commedie, non lo avrei fatto.

Antonio Frogia, i. r. pilota.

Noi del canto nostro ci siamo informati pure e siamo venuti a sapere; che quel tale Toncich è stato in realtà sospeso dal servizio e per misericordia fu mandato a battere la ghiaia. Vergognandosi egli di questo mestiere pregò il licenziamento. Notisi ancora per ridere che il Toncich batteva la ghiaia coi guanti sulle mani.

E' vero che egli non è quel tale oratore all' Apollo ma un suo parente. A proposito accadde un comico incidente l'anno scorso in piazza Carli. Fra lui e il suo parente «oratore», nacque un piccolo diverbio e all'osservazione del «oratore» che è sc' iavo, il nostro Toncich Giuseppe offeso rispose: «Mi non xe sc' iavo, mi xe talijan de testa fin in piej.

Brižan Tončiću, vidiš kamo čovik pride koji kamoru sluša. Zaludu ti je, kada se naš čovik otudji svome narodu postane smješan i sami talijanski rugaju se s njim. Dakle pamet u glavi.

Varie.

Lussinpiccolo.

Pochi giorni fa si trovavano nel nostro porto quattro navi da guerra.

Essendo i nostri macellai sprovvisti di carne, fecero acquisto di cinque vacche, fra le quali una era prega e le uccisero dando da mangiare la carne ai militi e al colto pubblico i quali tutti allegramente mangiavano in piena buona fede che mangiano carne di manzo, forse di qualità un poco inferiore, ma sempre però carne di manzo.

Ora domando io dove è qui la debita sorveglianza igienica rispettivamente veterinaria? Che cosa fanno il medico comunale e il veterinario in funzione pure di commissario dell'annona? Come si sorveglia il macello e la vendita carnii?

Per legge vi deve essere l'iscrizione all'esterno del locale di vendita sulla qualità della carne che si vende quando questa non sia di manzo e che nel caso concreto non c'era.

La carne di vacca è sempre più a buon mercato, e invece quelle 5 vacche furono vendute al prezzo della carne di manzo.

Per accertarsi ancora meglio dell'anarchia che vi regna qui, serve pure questa circostanza. Lo Stampalia si aveva combinato col sig. Ragusin Giovanni proprietario di due vacche, fra le quali una prega, per una vacca, naturalmente quella non prega, e ciò per 160 corone.

Il giorno dopo venne lo Stampalia dal Ragusin e in sua assenza si combina colla sua moglie per quell'un'a vacca per 150 corone, e andò indi in stalla da dove prese via senza autorizzazione alcuna tutte le due vacche, e per di più ha il muso duro di dire che si è combinato per tutte le due vacche per complessive corone 150, cioè corone 75 ognuna!

E lo Stampalia ha il coraggio di vendere al prezzo della carne di manzo, la carne di vacca che — secondo lui — la avrebbe acquistata a sì vel prezzo! Poi poi dicono che sono ebrei solamente i circoscritti!

Il fatto naturalmente deve venir ossia dovrebbe venire pertrattato in via penale. Portata la parte dal Bassich questi fece semplicemente un'alzata di spalle!

Nek se puni gorka čala,
Nek se množe crna djela,
Crna djela našeg vraga,
Dok će velik dan slobode,
Kad od naših poprdila,
Neće biti više traga!

Domani: Da Lussingrande: Un grande ammalato.

Vjestnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i dr.
Odgovorni urednik: J. Kusak.

Mali oglasnik. Piccolo notiziario.

TAPPEZZIERE con proprio laboratorio di Enrico Agolanti in Via Sissano N. 8. Assume ogni lavoro che eseguisce puntualmente nel suo laboratorio e a richiesta a domicilio. Prezzi miti. 73

TAPETAR Enrico Agolanti u ulici Sissano 8 prima svakovrste naruče koje tečno izvršuje u njegovoj radionici i u stanu. Cene unijerene. 73a

CHI VENDE e compra mobili usati si rivolga F. Barbalic Via Sissano angolo Via Diana. 74

KOJI PRODAJE i kupuje rabljeno počuštvo neka se obrati F. Barbalic u gao ulice Sissano-Diana. 74a

VENDESI nuovo cutter lungo m. 5'80, largo m. 2, profondo cent. 80, portata 2 tonnellate, colla randa, contraranda e floco, 4 remi, ancora, le corde di morero, i maderi di pik-pagna pino di Curzola, prezzo 350 corone. Rivolgersi all'amministrazione dell'«Omnibus». 72

AFFITTASI camera e cucina con tutte le comodità. Via Epolo 27. Prezzo mite. 70

Grande Deposito Aceto

POLA, angolo via Sissano e via Diana

presso

FRANCESCO BARBALIC

Prezzo: Fino 20 litri a 12 cent.
Il litro e oltre 20 litri a 10 cent.
Il litro.

Veliko skladiste octa (kvasine)

POLA, na ugлу ulice Sissano i Diana kod

FRANA BARBALIĆA

Cena: Do 20 litara po 12 para
litar, preko 20 litara po 10 para.

CIGARETNI PAPIR

u korist

Družbe sv. Cirila i Metoda

pregledan po Dr. Janešku

prodaje se

u trgovini Falt via Barbacani
Dorćić via Kandler
Bošković via Miunerva
Iv. Žic via dell'Ammiragliato
Mentschik via Veterani
Ropotar via Sergia.

DRUŽBINE OLOVKE

dobivaju se u tiskari

LAGINJA i dr. - PULA
VIA GIULIA, I.

PEČATE

Iz GJUME izradjuje
tiskara

Laginja i dr.

Via Giulia I. - Pula - Via Giulia I.

Nikola & Frane Žic

Skladište finog naravnog vina
istarskog i dalmatinskog.

POLA - Corte Forbeseri - **POLA**

Raspodjala počas od 56 litara.

CIENE:

Viški Opollo, pravi	Hktl. K	40-
Dalmatinsko crno		32-
	bielo	40-
		36-
Istarsko crno		32-
	bielo	40-
		52-

Deposit Vini fini e genuini
istriani e dalmatini.

POLA - Corte Forbeseri - **POLA**

Vendita da 56 litri in poi.

PREZZI:

Opollo di Lissa, genuino Ett. C.	40-
Dalmatino nero	32-
	bianco
	36-
Opollo dalmatinski	36-
Istarsko crno	32-
	bianco
	moscato
	52-

POZOR!

POZOR!

Danom 1. decembra t. g. otvorio se dučan
„OLD ENGLAND“

ulica Sergla, 47 (ex Vitturi) **PULA**

Moderna galanterijska i toeletna roba.

Sve potrebštine za uniforme c. i. k. ratne mornarice i o. i. k. gospodu.

POZOR! — POZOR!

Narodna Tiskara i Knjigovežnica

LAGINJA i drug.

prije J. Krmpotić i drug.

Via Giulia br. 1. — **POLA** — Via Giulia br. 1.

PREPORUČA SE ZA:

TISKARSKE, KNJI-

SAMA IZRADJUJE

GOVEŽKE, GALAN-

PEČATE

TERIJSKE RADNJE

IMADE U ZALINI TEKNIČKE I KNJIGE ZA P. M.

OBČINE, CRKVE, ŠKOLE, = TROGAVČKE KNJIGE, PISAN-

ODVIJETNIKE, POSUJILNICHE I KE ZA ŠKOLE, PISARSKIE I

KONSUMNA DRUŠTVA = RISARSKIE POTREBŠTINE =

PRODAJA PAPIRA NA MALO I VELIKO.